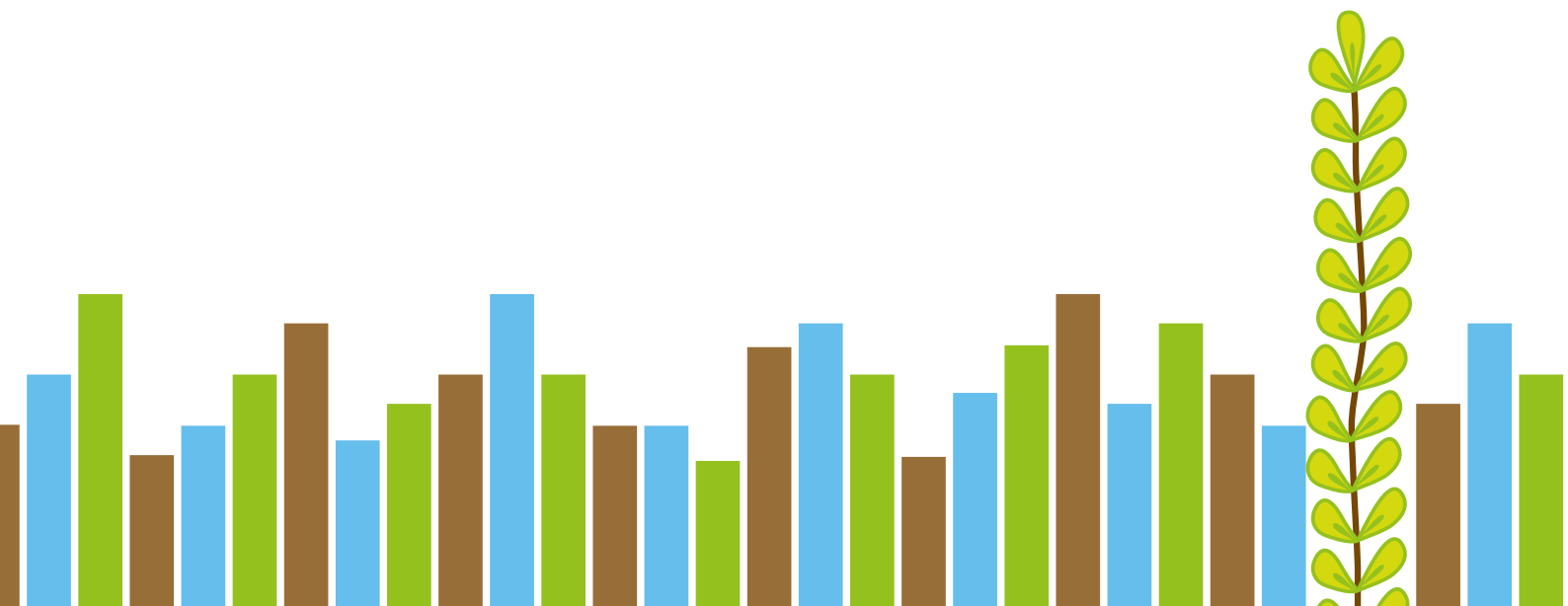

Ersättningar för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning

Ansökningsmönster och
kommunikationsbehov

Ellen Hill, Jordbruksverket

Referera till rapporten

Jordbruksverket (2023). *Ersättningar för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning. Ansökningsmönster och kommunikationsbehov. Utvärderingsrapport 2023:8.* Jordbruksverket.

Varför görs denna utvärdering?

Denna rapport är en del av utvärderingen av Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och en del av arbetet med att styra genomförandet för att nå de uppsatta målen. Rapporten är framtagen av Jordbruksverkets landsbygdsanalysenhet, som ansvarar för utvärdering av de svenska EU-program som Jordbruksverket förvaltar. Vi har undersökt ansökningsmönster för ersättningarna för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning samt identifierat kommunikationsbehov. I analysen har vi använt ansökningsdata och jämfört dessa med data över nitratkänsliga områden i Sverige.

Sammanfattning

För de båda ersättningarna för fånggröda och vårbearbetning har den ansökta arealen ökat 2023, jämfört med åren 2020–2022. Den ansökta arealen för fånggröda har ökat med cirka 15 procent, medan den ansökta arealen för vårbearbetning har fördubblats. Den nya ersättningen för mellangröda har en ansökt areal som är nästan lika stor som den för fånggröda. Av den ansökta arealen för mellangröda ligger 86 procent inom nitratkänsliga områden.

Målen nås 2023 men insatser är nödvändiga för fortsatt måluppfyllelse 2024–2027

Den ansökta arealen för ersättningarna 2023 överstiger totalt sett de planerade målvärdena. Dock ökar målvärdena successivt till och med 2027. För att uppnå målen när målvärdena stiger behöver därför mer areal anslutas till ersättningarna för fånggröda och mellangröda kommande år. Jordbruksverket kommer därför att ta fram en kommunikationsplan för att öka intresset för dessa ersättningar.

Samtidigt kan det också vara lämpligt att påminna lantbrukarna som har sökt ersättningarna för fånggröda och mellangröda om möjligheten att dra tillbaka sina ansökningar, till följd av de väderförhållanden under 2023 som försvårar odling av fånggröda och mellangröda. På så sätt går det att undvika att lantbrukarna får ett negativt första intryck av ersättningarna.

Fortsatt analys av ansökningsläget behövs

Rapporten visar en översiktlig bild av ansökningsmönstret för ersättningarna. För att ge en fullständig bild av ansökningsläget behövs en djupare analys av de enskilda länens förutsättningar. Framtida kommunikationsinsatser blir effektivare om de huvudsakligen riktas till de län där ersättningarnas potential för ökad anslutning av areal är störst. Fortsatta undersökningar som behövs inkluderar bland annat analys av länens förutsättningar för odling.

Summary

The applied area under the payment schemes for catch crops and spring tillage have increased in 2023, compared to 2020–2022. For catch crops, the applied area has increased by approximately 15 percent, while the applied area for spring ploughing has doubled. The new payment scheme for intermediate crops has an applied area that is almost as large as the applied area for catch crops. Of the applied area for intermediate crops, 86 percent is located in areas that are extra sensitive to nitrogen leaching.

The target values are met 2023 but further efforts are needed to meet the target values 2024–2027

The total area applied for under the payment schemes meet the target values for 2023. However, the target values will gradually increase up until 2027. In order to reach the increasing target values during the forthcoming years, more area needs to be included under the payment schemes for both catch crops and intermediate crops. The communications unit at the Swedish Board of Agriculture has therefore been assigned to develop a communication strategy to rise the interest for these payment schemes. This communication strategy will also include other payment schemes in the strategic plan where there is a risk that the target values will not be met.

At the same time, it might be appropriate to remind the farmers of the possibility to withdraw their applications, since the weather conditions during 2023 make it difficult to grow catch crops and intermediate crops. In this way, it is possible to avoid a negative first impression of the payment schemes among the farmers.

Further analysis is needed

The report shows an overview of the application pattern for the payment schemes. To give a complete picture of the situation, a deeper analysis of the individual conditions for the 21 different county boards in Sweden is needed. For example, an analysis of the conditions for cultivation in the different counties is needed. Future communication efforts will be more effective if they are mainly directed to the counties where there is a larger potential to increase the area included under the payment schemes.

Innehåll

1	Inledning	7
1.1	Ersättningarnas syfte och utformning	7
2	Presentation av ansökt areal	8
2.1	Den ansökta arealen avviker från målvärdena	8
2.2	För ersättningarna för fånggröda och vårbearbetning har den ansökta arealen ökat	9
2.3	Ersättningen för mellangröda omfattar nästan lika mycket ansökt areal som den för fånggröda	10
2.4	Större delen av den ansökta arealen för mellangröda ligger inom nitratkänsliga områden	10
2.5	Andelen av jordbruksmarken som omfattas av ersättningarna varierar mellan länen	12
3	Analys och rekommendationer	14
3.1	Kommunikationsinsatser bör riktas till områden med störst potential	14
3.2	Fortsatt utredning kan visa i vilka län det finns störst potential till ökad areal inom ersättningarna	15
	Referenser	16
	Publicerade utvärderingsrapporter	17

1 Inledning

I den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 finns tre ersättningar för kolinlagring och minskat kväveläckage: ersättning för fånggröda, ersättning för mellangröda och ersättning för vårbearbetning. I denna rapport presenteras en analys av ansökningsmönstret för dessa tre ersättningar.

Analysen visar i vilken utsträckning ersättningarna har sökts hittills och hur ansökningarna är fördelade geografiskt. Utifrån analysen av ansökningsmönstret svarar rapporten på om det finns avsteg från det planerade genomförandet eller måluppfyllelsen. Den innehåller även förslag på kommunikationsinsatser riktade till lantbrukare och andra aktörer inom näringen, med syfte att bidra till att genomförandet förbättras.

Analysen baseras på data om ansökningar som finns tillgängliga i Jordbruksverkets system. Vissa avgränsningar har gjorts. I rapporten analyseras inte i vilken utsträckning ansökt areal för vårbearbetning överlappar den ansökta arealen för fånggröda och mellangröda.

1.1 Ersättningarnas syfte och utformning

De tre ersättningarna som undersöks i rapporten är ettåriga miljöersättningar (så kallade eco-schemes) och syftar till att minska växtnäringssläckaget från åkermark, lagra in kol i marken och förbättra markbördigheten. Ersättningarna för fånggröda och vårbearbetning gick att söka även under programperioden 2014–2022 genom miljöersättningen för minskat kväveläckage, då med ett med femårigt åtagande. Ersättning för mellangröda är en ny ersättning.

Ersättningen för fånggröda kan sökas i nitratkänsliga områden¹ för insådd av vissa specifika grödor i perioden mellan två huvudgrödor. Ersättningen för mellangröda avser också en insådd av grödor i perioden mellan två huvudgrödor, men för denna ersättning är valet av arter i mellangrödan fritt – så länge syftet med ersättningen uppnås. Ersättningen för mellangröda kan sökas även utanför nitratkänsliga områden i stödområde 6–13². På grund av att villkoren är högre ställda för fånggröda än för mellangröda är ersättningen för fånggröda något högre.

Ersättningen för vårbearbetning kan ges om lantbrukaren inte jordbearbetar marken på hösten utan först efter stödåret. Ersättningen får enbart sökas inom nitratkänsliga områden och kan kombineras med ersättningarna för fånggröda och mellangröda.

1 Områden som har pekats ut som särskilt påverkade av kväveläckage. Jordbruksverket gör en översyn av områdesindelningen vart fjärde år.

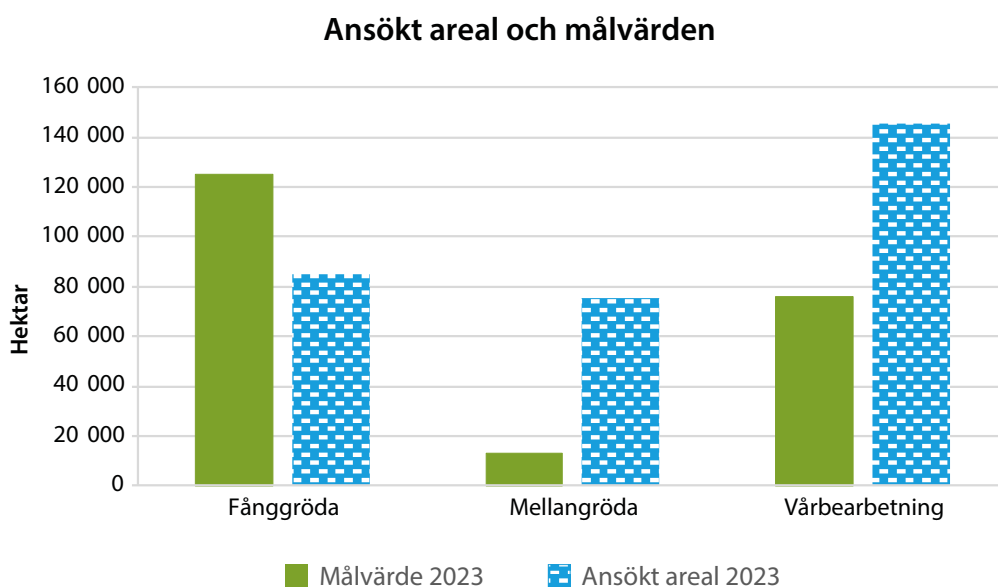
2 Områdena omfattar södra Sverige upp till delar av Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län.

2 Presentation av ansökt areal

Alla data som presenteras baseras på ansökta värden. För 2023 är det ansökningsläget i juni som utgör underlag.

2.1 Den ansökta arealen avviker från målvärdena

Årliga målvärden är planerade för samtliga stöd och ersättningar i den strategiska planen. Den ansökta arealen avviker från de målvärden som planerats för 2023 för alla tre ersättningarna (se [figur 1](#)). Ersättningen för fånggröda når inte målvärdet medan både mellangröda och vårbearbetning kraftigt överstiger målvärdena.

Figur 1. Ansökt areal för ersättningarna 2023 jämfört med planerade målvärden.

Målet för mellangröda är lägre satt än målet för fånggröda, vilket beror på att lantbrukarna förväntades söka ersättning för fånggröda i första hand. Det är i sin tur en följd av den högre ersättningsnivån för fånggröda och att lantbrukarna redan hade erfarenhet från odling av fånggröda från den tidigare programperioden.

I den första ändringen av den strategiska planen har Jordbruksverket föreslagit en justering av målvärdena där målvärdet för fånggröda sänks och målvärdet för mellangröda höjs. EU-kommissionen förväntas fatta beslut om ändringen under hösten 2023. Den sammanslagna budgeten för ersättningarna behöver inte justeras i samband med ändringen. Förutsatt att ändringen beslutas kommer de nya målvärdena att gälla från och med 2024.

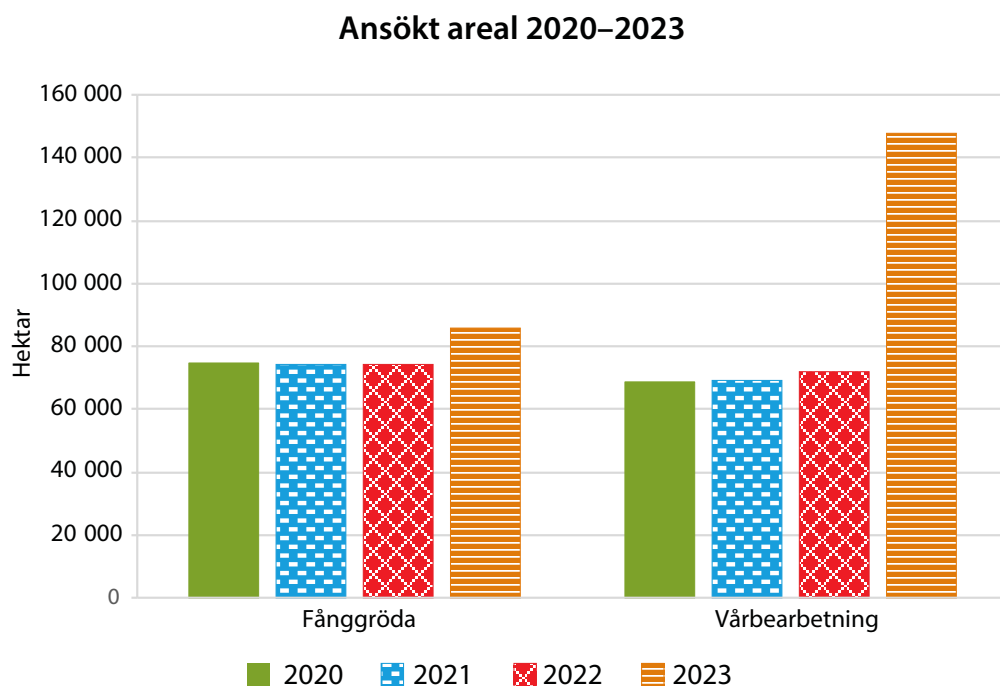
Det finns en risk att en del lantbrukare kommer att dra tillbaka sina ansökningar 2023, till följd av de blöta väderförhållandena under juli och augusti. Dessa

förhållanden har medfört sena skördar i stora delar av landet, vilket kan innebära att lantbrukarna väljer att inte så de fånggrödor och mellangrödor som behöver sås under första halvan av augusti för att hinna nå tillräcklig växtlighet. Sannolikt kommer de lantbrukare som sår höstraps att prioritera att så rapsen framför fånggröda och mellangröda, eftersom rapsen är viktig för lönsamheten i växtodlingen. Därtill finns en risk att vårsådda fång- och mellangrödor inte ger tillräcklig effekt på grund av torkan våren 2023. Även dessa ansökta arealer riskeras att dras tillbaka.

I vilken utsträckning lantbrukarna kommer att dra tillbaka sina ansökningar är mycket svårt att sja om eftersom det beror på lokala förhållanden. Sista datum för att dra tillbaka ansökan är den 31 oktober 2023.

2.2 För ersättningarna för fånggröda och vårbearbetning har den ansökta arealen ökat

Jämfört med den femåriga miljöersättningen för minskat kväveläckage som gick att söka under programperioden 2014–2022 har den ansökta arealen ökat för såväl fånggröda som vårbearbetning 2023 (se [figur 2](#)). Eftersom mellangröda är en ny ersättning går motsvarande jämförelse inte att göra för den ersättningen. Störst ökning har skett för vårbearbetning, vars ansökta areal har fördubblats jämfört med 2022. Den ansökta arealen för fånggröda har ökat med cirka 15 procent.

Figur 2. Ansökt areal för ersättning för fånggröda respektive ersättning för vårbearbetning 2020–2023.

2.3 Ersättningen för mellangröda omfattar nästan lika mycket ansökt areal som den för fånggröda

Den nya ersättningen för mellangröda omfattar en ansökt areal på drygt 77 400 hektar. Det är nästan på samma nivå som den ansökta arealen för fånggröda (85 900 hektar).

Skåne län har störst ansökt areal för mellangröda. I flera län (till exempel Södermanlands, Örebro och Östergötlands län) är den ansökta arealen för mellangröda markant större än den ansökta arealen för fånggröda.

Den sammanlagda ansökta arealen för fånggröda och mellangröda är större än den ansökta arealen för vårbearbetning. Eftersom ersättningen för vårbearbetning kan kombineras med såväl fånggröda som mellangröda, förekommer det en viss dubbelräkning mellan de ansökta arealerna (se [tabell 1](#)).

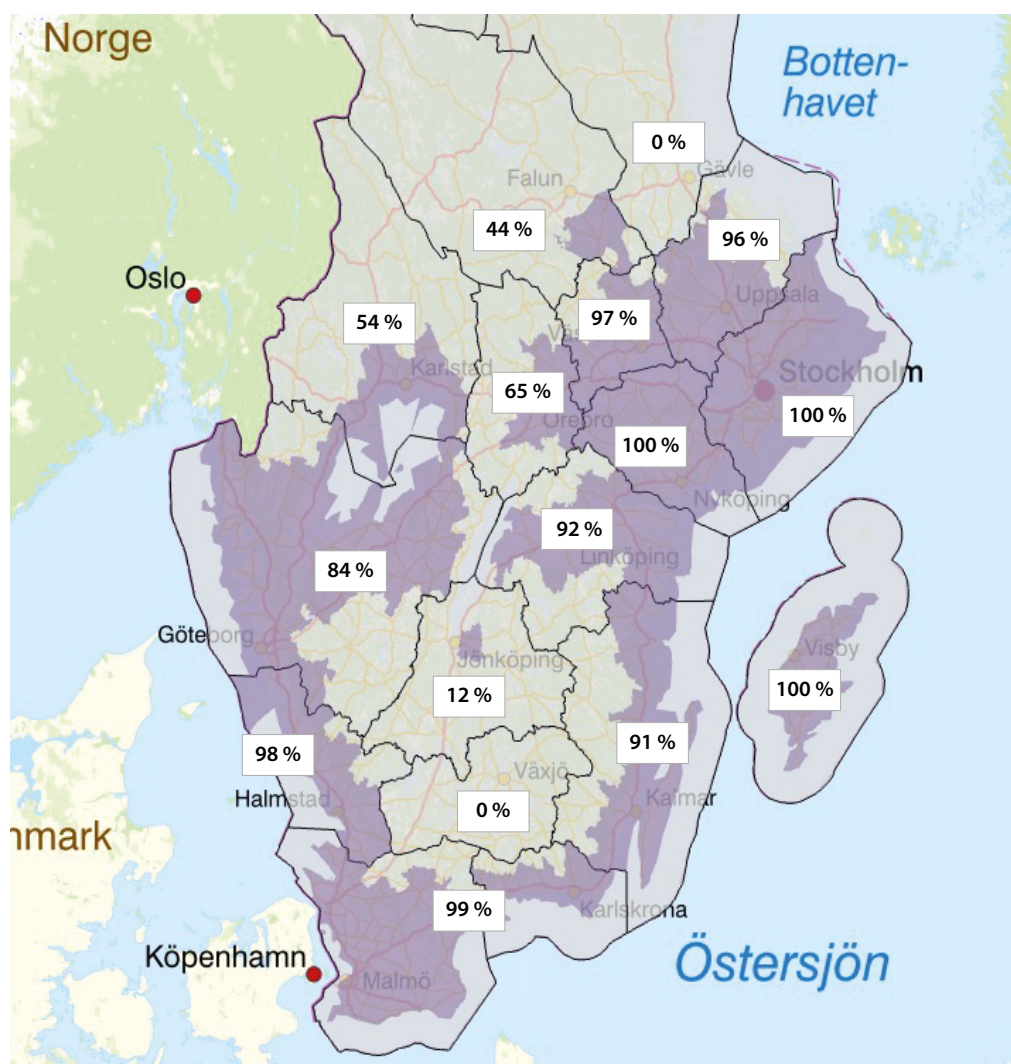
Tabell 1. Ansökt areal per län 2023 för ersättning för fånggröda, mellangröda respektive vårbearbetning.

Län	Fånggröda (hektar)	Mellangröda (hektar)	Vårbearbetning (hektar)
Dalarnas län	2 197	1 154	3 383
Gotlands län	2 122	2 206	6 798
Gävleborgs län	34	1 362	49
Hallands län	4 808	3 730	13 288
Jönköpings län	206	1 403	609
Kalmar län	2 341	2 014	6 725
Kronobergs län	17	580	14
Skåne län	29 312	25 639	48 580
Stockholms län	648	1 816	3 898
Södermanlands län	1 446	4 023	5 447
Uppsala län	2 471	4 913	8 214
Värmlands län	7 691	3 063	6 864
Västmanlands län	2 270	5 226	6 808
Västra Götalands län	28 675	8 278	28 611
Örebro län	799	6 251	4 636
Östergötlands län	886	5 743	3 794
Summa	85 920	77 401	147 720

2.4 Större delen av den ansökta arealen för mellangröda ligger inom nitratkänsliga områden

Ersättningen för mellangröda går att söka såväl inom nitratkänsliga områden som utanför. Av den ansökta arealen för mellangröda 2023 ligger 86 procent inom nitratkänsliga områden.

Genom att kombinera informationen om den ansökta arealen per län i [tabell 1](#) och informationen om andelen ansökt areal för mellangröda inom nitratkänsliga områden i [figur 3](#) går det att få en bild av omfattningen på den ansökta arealen mellangröda inom nitratkänsliga områden i länen. I län där den huvudsakliga andelen av åkermarken finns inom nitratkänsliga områden blir det ett tydligt samband att en stor andel av mellangrödan finns inom det nitratkänsliga området.

Figur 3. Andel av den ansökta arealen för mellangröda som ligger inom nitratkänsliga områden i respektive län. Nitratkänsliga områden är markerade med lila.

2.5 Andelen av jordbruksmarken som omfattas av ersättningarna varierar mellan länen

Nedan följer en jämförelse mellan den ansökta arealen för ersättningarna för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning och den ansökta arealen för gårdsstöd i respektive län. Jämförelsen ger en bild av hur stor andel av länets jordbruksmark som ingår i ersättningarna. Andelen jämförs med motsvarande siffror från 2022.

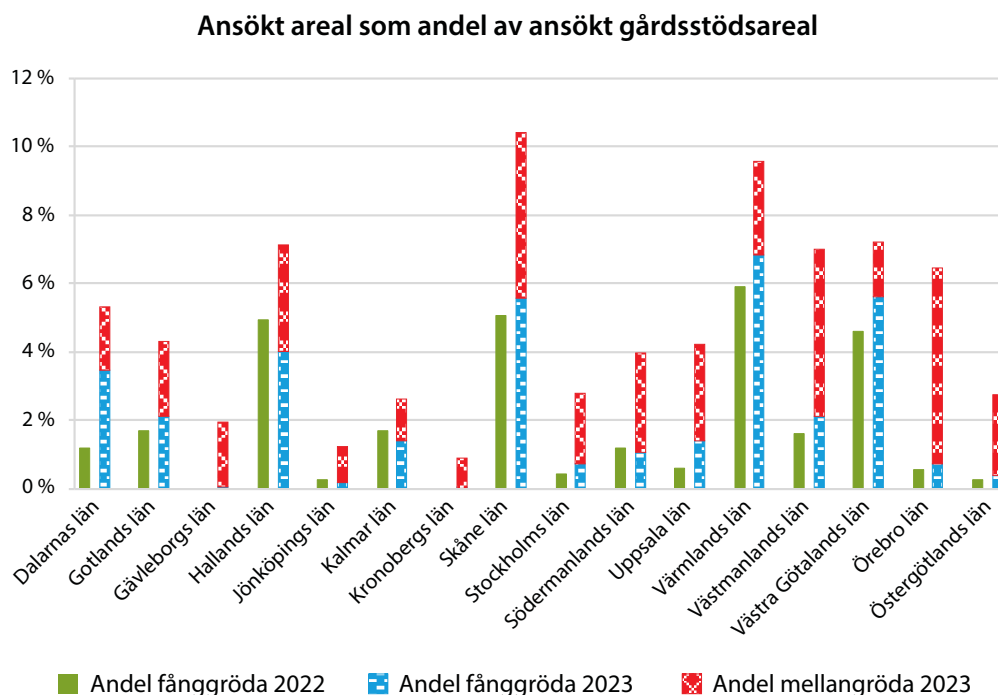
Jämförelsen mellan ansökt areal för ersättningarna och ansökt areal för gårdsstödet ger dock inte en helt rättvisande bild. I gårdsstödsarealen ingår både betesmarker och areal i stödområden där det inte är möjligt att söka ersättningarna. Hur stor andel av den totala gårdsstödsarealen som dessa typer av marker utgör varierar mellan länen. Andra förutsättningar som har betydelse för hur intressant det är för lantbrukarna att söka ersättningarna är exempelvis lerhalten i jorden, klimatförhållanden och längden på växtsäsongen. I län med stor andel vallodling är behovet av att odla fånggröda och mellangröda mindre, eftersom mark som odlas med vall har mindre problem med kväveutlakning och att vallen leder till stor kolinlagring. Därför förväntas en lägre andel ansökt areal i län med stor andel vallodling.

Enligt utredningen *Vägen till en klimatpositiv framtid* (Karlsson, 2020)⁴ bedöms, högt räknat, den möjliga totala arealen för fånggröda och mellangröda till 400 000 hektar. Det motsvarar cirka 14 procent av den totala gårdsstödsarealen i de län där det finns möjlighet att söka ersättningarna. Denna andel ska ses som ett riktvärde. Beroende på det enskilda länets förutsättningar kan den möjliga andelen vara såväl högre som lägre.

För den totala ansökta arealen för fånggröda och mellangröda (se [figur 4](#)) är det Skåne län som ligger i täten. Där uppgår den ansökta arealen till drygt 10 procent av gårdsstödsarealen. Värmlands län når nästan 10 procent, vilket kan anses högt eftersom all gårdsstödsareal i länet inte ligger inom sökbart område. Lägst är andelen i Jönköpings och Kronobergs län, där den ansökta arealen uppgår till cirka en procent av gårdsstödsarealen. Dessa län har en stor andel vallodling, vilket gör ersättningarna för fånggröda och mellangröda mindre intressanta.

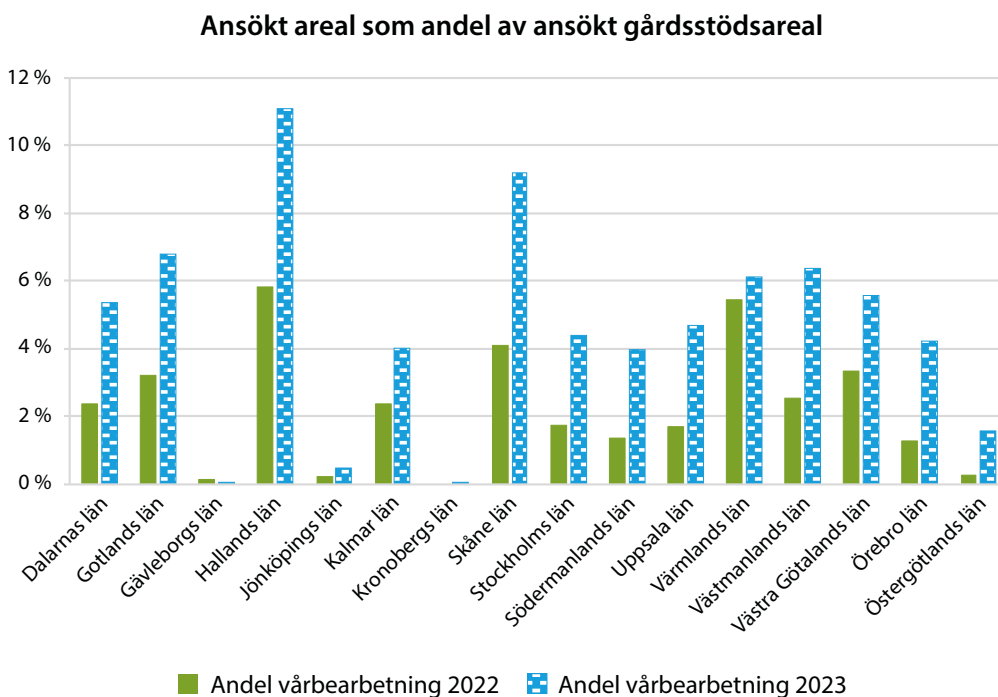
Jämfört med 2022 har andelen ansökt areal för ersättning för fånggröda ökat i samtliga län utom Hallands, Jönköpings, Kalmar och Södermanlands län.

4 SOU 2020:4 *Vägen till en klimatpositiv framtid*

Figur 4. Ansökt areal för ersättning för fånggröda och mellangröda som andel av ansökt gårdsstödsareal 2022 respektive 2023.

Motsvarande jämförelse för vårbearbetning (se [figur 5](#)) visar att Hallands län ligger högst med drygt 11 procent av gårdsstödsarealen. Näst högst hamnar Skåne län med drygt 9 procent. I Gävleborgs och Kronobergs län är den ansökta arealen för vårbearbetning nära noll.

Figur 5. Ansökt areal för ersättning för vårbearbetning som andel av ansökt gårdsstödsareal 2022 respektive 2023.

3 Analys och rekommendationer

Analysen och förslagen kan sammanfattas i följande punkter:

- För att nå de successivt ökande målvärdena kommande år behöver kommunikationsinsatser riktas till områden med störst potential att öka odlingen av fånggröda och mellangröda.
- Samtidigt kan de lantbrukare som har sökt ersättning för fånggröda och mellangröda 2023 behöva informeras om möjligheten att dra tillbaka sina ansökningar. Det beror på väderförhållandena under 2023.
- Fortsatta undersökningar behövs för att ta reda på i vilka län det finns störst potential till ökad areal inom ersättningarna.

3.1 Kommunikationsinsatser bör riktas till områden med störst potential

Den ansökta arealen 2023 överstiger totalt sett de planerade målvärdena för ersättningarna. Förslaget till justering av målvärdena från och med 2024 kommer att jämna ut avvikelserna för fånggröda och mellangröda. Dock ökar de planerade målvärdena successivt. År 2023 är det sammanlagda målvärdet för fånggröda och mellangröda 138 000 hektar, och till år 2027 kommer detta värde att öka till 240 000 hektar.

För att målen ska kunna nås när målvärdena ökar de kommande åren behöver mer areal anslutas till ersättningarna för fånggröda och mellangröda. Därför kommer Jordbruksverket inom ramen för målstyrningsarbetet att ta fram en kommunikationsplan för att öka intresset för dessa ersättningar. I arbetet bör det ingå att utreda i vilka län det finns störst potential att öka odlingen av fånggröda och mellangröda, så att kommunikationsinsatserna kan riktas till dessa områden. I kommunikationsplanen som tas fram ingår också andra stöd och ersättningar i den strategiska planen vars mål riskerar att inte nås.

Det kan också finnas anledning att kommunicera med lantbrukarna vad gäller andra förutsättningar för att söka ersättningarna. Många av de lantbrukare som har sökt ersättningarna har ingen tidigare erfarenhet av att odla fånggröda eller mellangröda. De svåra väderförhållandena under 2023 kan innebära att dessa lantbrukare får ett negativt första intryck av ersättningarna, vilket kan leda till färre ansökningar kommande år. För att undvika detta är en möjlighet att före den 31 oktober gå ut med en riktad påminnelse till lantbrukarna som har sökt ersättningarna för fånggröda och mellangröda om att de har möjlighet att dra tillbaka hela eller delar av sin ansökan. Generell information om återtagande av ansökan finns på Jordbruksverkets webbplats och har i september kommunicerats via Jordbruksverkets nyhetsbrev Stöd till landsbygden.

3.2 Fortsatt utredning kan visa i vilka län det finns störst potential till ökad areal inom ersättningarna

För att framtida kommunikationsinsatser ska ge så god effekt som möjligt behöver de huvudsakligen fokuseras till de län där potentialen för ökad anslutning till ersättningarna är som störst. Tillvägagångssättet i denna rapport – att titta på andelen ansökt areal i relation till den totala gårdsstödsarealen i ett län – ger inte en helt rättvisande bild av hur mycket ytterligare areal ersättningarna skulle kunna omfatta.

För att ta reda på vilka län som har störst potential till ökad anslutning inom ersättningarna behövs flera mer noggranna analyser göras för respektive län. Man behöver

- räkna bort gårdsstödsareal som det inte går att söka ersättningarna för, det vill säga betesmarker och mark som ligger inom ett stödområde som inte omfattas av ersättningarna
- räkna bort åkermark som används till vallodling
- bedöma hur den ansökta arealen i länet påverkas av exempelvis lerhalten i jorden, klimat och längden på växtsäsongen.

Specifikt för den nya ersättningen för mellangröda vore det intressant att ta reda på

- hur stor andel av lantbrukarna som nu söker ersättningen för mellangröda som tidigare inte har sökt ersättningen för fånggröda
- hur stor areal som tidigare år omfattades av en ansökan om ersättning för fånggröda men som nu istället har gått över till mellangröda.

Ovanstående information uppdelad per län skulle utgöra goda förutsättningar för att kunna rikta framtida kommunikationsinsatser till rätt målgrupper.

Referenser

Karlsson, Å.-B. (2020). *Vägen till en klimatpositiv framtid*. Stockholm: Statens offentliga utredningar.

Vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten. (u.d.). *Vatteninformationssystem Sverige. Hämtat från viss.lansstyrelsen.se*

Alla data som återges i rapporten är hämtade från Jordbruksverkets beslutsstödsystem BLIS.

Ansökta värden för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning 2023:

- Infopanel *Målstyrning under Styrning och uppföljning stöd – summerat*
 - o Jordbrukarstöd
 - Ansökta värden
- Infopanel Direktstöd under *Utreda och analysera jordbrukarstöd – Detaljerat*
 - o Klack
 - Odlingsgrupp Klack

Ansökta värden fånggröda och vårbearbetning 2020–2022:

- Infopanel Miljöersättningar under *Utreda och analysera jordbrukarstöd – Detaljerat*
 - o Minskat kväveläckage
 - Odlingsgrupper minskat kväveläckage

Ansökta värden gårdsstöd:

- Infopanel Direktstöd under *Utreda och analysera jordbrukarstöd – Detaljerat*
 - o Gårdsstöd

Publicerade utvärderingsrapporter

UTV23:7 Finansieringsinstrument inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. En förhandsbedömning

UTV23:6 Stöd till miljöåtgärder i skogen. En utvärdering av stöd i landsbygdsprogrammet 2014–2022

UTV23:5 Att ”få ut EU till köksborden”. Utvärdering av lokalt ledd utveckling genom leadermetoden i Sverige 2014–2020

UTV23:4 Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020. En syntes av tidigare analyser och bedömning av stödets bidrag till målen i programmet

UTV23:3 Stöd till kontroller och tillsyn samt skyddade områden. En utvärdering av stöd i havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020

UTV23:2 Utvärdering av det svenska skolmjölksprogrammet 2017–2023

UTV23:1 Att utvärdera och skapa långsiktiga effekter av leaderinsatser. Slutrapport

UTV22:4 Greppa Näringen 2001–2020. En utvärdering av rådgivning med syfte att minska växtnäringsoverskottet och risken för näringsbelastning på vattendrag

UTV22:3kort (kortversion) Förbättrad konkurrenskraft och tillväxt med hjälp av stöd? Effekter av investeringsstöd och startstöd till vattenbruk och beredningsindustri i havs- och fiskeriprogrammet

UTV22:3 Förbättrad konkurrenskraft och tillväxt med hjälp av stöd? Effekter av investeringsstöd och startstöd till vattenbruk och beredningsindustri i havs- och fiskeriprogrammet

UTV22:2 Utvärdering av stöd till samarbeten i landsbygdsprogrammet 2014–2020

UTV22:1 Test av modell för utvärdering av leadereffekter. Delrapport 4

UTV21:7 Definitioner av betesmark i landsbygdsprogrammet. Utvärdering av förutsättningarna för att få stöd och ersättning för betesmark under perioderna 2009–2014 och 2015–2020

UTV21:6 Genomförande av innovationsstöd i landsbygdsprogrammet 2014–2020. Slutrapport för en löpande lärande utvärdering av EIP-Agri

UTV21:5 Klimatanpassning i EU-programmen 2014–2020

UTV21:4 Näringsavskiljning i anlagda våtmarker i Kalmar län

UTV21:3 Ersättning för ekologisk produktion i landsbygdsprogrammet. Effekter på miljö, klimat och landsbygdsutveckling

UTV21:2 *Modell för utvärdering av leadereffekter. Delrapport 3*

UTV21:1 *Möjliga klimatåtgärder och styrmedel i ett framtida landsbygdsprogram*

UTV20:6 *Landsbygdsprogrammets stöd och åtgärder för bättre vattenkvalitet 2014–2020*

UTV20:5 *Ersättning för ekologisk produktion och företagens ekonomi*

UTV20:4 *Utveckling och test av index för biologisk mångfald i ängs- och betesmarker*

UTV20:3 *Förväntade effekter av investeringsstöd inom landsbygdsprogrammet*

UTV20:2 *Effekter av stöd till selektiva och rovdjurssäkra redskap*

UTV20:1 *Hållbara leadereffekter i teori och praktik. Delrapport 2*

UTV19:15 *Är skyddszonerna placerade på rätt plats för att hindra erosion? Jämförelse mellan landsbygdsprogrammen 2007–2013 och 2014–2020*

UTV19:14 *Hur påverkar nivå på miljöersättningar viljan att söka? Utvärdering av ersättningsnivåns betydelse för sökande i landsbygdsprogrammet*

UTV19:13 *Landsbygdsprogrammet 2014–2018. Resultat och förväntade effekter*

UTV19:12a *EIP-Agri – lärdomar från första åren. Halvtidsrapport från den löpande lärande utvärderingen av EIP-Agri med fokus på dess införande och uppstart*

UTV19:12b *Bilagor till EIP-Agri – lärdomar från första åren*

UTV19:11 *Interventionslogiken och effekttänkandet i Leader. Delrapport 1*

UTV19:10 *Utvärdering av investeringsstöd för energi och klimat. Landsbygdsprogrammets stöd för en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi*

UTV19:9 *Upplevda effekter av investeringsstöd*

UTV19:8 *Utvärdering av djurvälståndersättningar*

UTV19:7 *Utvärdering av stöd till utbyggnad av bredband. Slutrapport*

UTV19:6 *Lagom höga stöd? En litteraturstudie om stödeffekter och en kartläggning av stödnivåer i landsbygdsprogrammet 2014–2020*

UTV19:5 *Tillämpningen av urvalskriterier i landsbygdsprogrammet 2014–2020*

UTV19:4 *Programmen och pengarna – Resultat av stöd till turism inom landsbygdsprogrammet samt inom lokalt ledd utveckling 2018*

UTV19:3 *Innovationer i jordbruket och på Sveriges landsbygder. En sammanställning av Jordbruksverkets innovationsundersökning 2017*

UTV19:2 *Investeringsstöd till vattenbruk och beredning och saluföring: Leder stöden till mer investeringar?*

UTV19:1 *Programmen och pengarna – Resultat från landsbygdsprogrammet om energieffektivisering, förnybar energi och minskade utsläpp av växthusgaser och ammoniak 2018*

UTV18:4 *Hur kan vi utvärdera investeringsstödens effekter på jordbrukets och fiskets påverkan på näringsbalansen i vatten?*

UTV18:3 *Programmen och pengarna – Resultat från landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt regional- och socialfondsprogrammet 2018*

UTV18:2 *Hållbar utveckling av fiskeområden – hur gick det?*

UTV18:1 *Utvärdering av stöd till utbyggnad av bredband*

UTV17:6 *Löpande lärande utvärdering av Landsbygdsnätverket*

UTV17:5 *What measures should be taken to improve conditions for Swedish Farmland Birds, as reflected in the Farmland Bird Index?*

UTV17:4 *Kvalitetsförändringar i ängs- och betesmarker med och utan miljöersättning*

UTV17:3 *Socioekonomiska effekter av fartygsskrotningar inom svenskt fiske
Ex-post evaluation of the European Fisheries Fund (2007–2013) Slututvärdering av fiskeriprogrammet 2007–2013 (Publicerad av EU-kommissionen)*

UTV17:2 *Utvärdering av ESI-fondernas genomförande-organisationer i Sverige*

UTV17:1 *Kunskapsöversikt: Om förutsättningarna för utvärdering av resultat och effekter av bredbandsstöd i Sverige*

UTV16:6 *Bra vällersättning och kompensationsstöd. Hur kan olika utformningar påverka jordbruket, miljön och samhällsekonomin?*

UTV16:5 *Slututvärdering av det svenska landsbygdsprogrammet 2007–2013. Delrapport IV: Synteser för en hållbar landsbygdsutveckling. Utvärdering av programmets samlade effekter*

UTV16:4 *Slututvärdering av det svenska landsbygdsprogrammet 2007–2013. Delrapport III: Utvärdering av åtgärder för landsbygdsutveckling. Axel 3: Förbättra livskvalitet på landsbygden. Axel 4: Leader – Genomföra lokala utvecklingsstrategier*

*UTV16:3 Slututvärdering av det svenska landsbygdsprogrammet 2007–2013.
Delrapport II: Utvärdering av åtgärder för bättre miljö*

*UTV16:2 Slututvärdering av det svenska landsbygdsprogrammet 2007–2013.
Delrapport I: Utvärdering av åtgärder för ökad konkurrenskraft*

*UTV16:1 Biologisk mångfald i våtmarker som har anlagts med stöd från
landsbygdsprogrammet*

*UTV15:2 Kompetens för utveckling? Utvärdering av kompetensutveckling i
landsbygdsprogrammet 2007–2013*

*UTV15:1 Vad behöver förenklas? Utvärdering av landsbygdsprogrammet samt
havs- och fiskeriprogrammet*

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se/utvärdering

UTV23:8

